

# Wytyczne dla sędziów pływania zawodów szczebla centralnego

## Wstęp

Celem niniejszych wytycznych dla sędziów pływania jest zapewnienie wysokiego poziomu sędziowania zawodów centralnych PZP poprzez ujednolicenie sposobu postępowania. Wskazówki zawarte w tym dokumencie pomogą przygotować się do wykonywania obowiązków sędziowskich.

## Ogólne wytyczne dla wszystkich sędziów

- Przed rozpoczęciem zawodów przyjdź punktualnie na odprawę sędziów w stroju sędziowskim („na biało”)
- Podczas sędziowania nie korzystaj z telefonu komórkowego ani innych urządzeń mobilnych w celach prywatnych
- Media społecznościowe – przed opublikowaniem postu dotyczącego zawodów, w których uczestniczysz w roli sędziego, zastanów się w jaki sposób może on zostać odebrany i jaki może mieć to wpływ na postrzeganie zawodów jak i komisji sędziowskiej
- Alkohol – nie spożywaj alkoholu w dni zawodów, przed, ani w trakcie sędziowania
- Papierosy (tradycyjne i elektroniczne) – nie pal/nie używaj papierosów na terenie pływalni ani bezpośrednio przed wejściem do obiektu

## Strój sędziowski

- Strój sędziowski musi być zgodny z Regulaminem Sędziego Pływania
- W przypadku kilkudniowych zawodów dobrze jest mieć ze sobą „rezerwowy” komplet stroju sędziowskiego

## Dyskwalifikacje

- Zgłoś sędziemu głównemu naruszenie przepisów tylko gdy jesteś w 100% pewny co zaobserwowałeś
- Nie omawiaj tego co zaobserwowałeś z innymi sędziami, za wyjątkiem sędziego głównego
- Nie obawiaj się zgłosić naruszenia przepisów, jeżeli jesteś pewny tego co zaobserwowałeś
- Jeżeli masz wątpliwości związane z tym co zaobserwowałeś, to pamiętaj, że wszystkie wątpliwości rozstrzygane są na korzyść pływaka
- Jako inspektor nawrotów, natychmiast zasygnalizuj zaobserwowanie naruszenia przepisu kierownikowi inspektorów nawrotów, który niezwłocznie przekaze tę informację (np. za pośrednictwem radiotelefonu, jeżeli używany) do sędziego głównego
- Jako sędzia stylu, natychmiast zasygnalizuj zaobserwowanie naruszenia przepisu sędziemu głównemu (np. za pośrednictwem radiotelefonu, jeżeli używany)

- Zgłoś się bezpośrednio do sędziego głównego i opisz co zaobserwowałeś – bądź gotowy na udzielenie odpowiedzi na szczegółowe pytania dotyczące naruszenia przepisu
- Na prośbę sędziego głównego, wypełnij czytelnie kartę dyskwalifikacji i przekaz ją sędziemu głównemu
- W przypadku pytań odnośnie dyskwalifikacji od osób trzecich, powstrzymaj się od udzielania jakichkolwiek informacji i skieruj osobę do sędziego głównego, który jako jedyny jest uprawniony do udzielenia wyjaśnień

## **Radiotelefony (krótkofalówki)**

- Radiotelefony (krótkofalówki) mogą być użyte w trakcie zawodów do usprawnienia komunikacji w ramach komisji sędziowskiej
- Jeden z sędziów będzie wyznaczony jako odpowiedzialny za radiotelefony przez całe zawody. Do jego obowiązków będzie należeć:
  - rozdanie urządzeń przed każdym blokiem
  - zebranie ich po każdym bloku, oraz
  - naładowanie ich przed kolejnym blokiem
- Sposób obsługi radiotelefonów zostanie omówiony na odprawie sędziowskiej
- Przetestuj radiotelefon przed każdym blokiem zawodów
- Gdy chcesz nadać wiadomość, naciśnij przycisk nadawania, poczekaj sekundę i dopiero wtedy zacznij mówić powoli i wyraźnie
- Radiotelefony nie powinny być używane do prowadzenia dłuższych konwersacji
- Sędziowie z radiotelefonami:
  - sędzia główny (SG)
  - kierownik pomieszczenia kontrolnego (KPK)
  - kierownik miejsca zbiórki zawodników (KMZZ)
  - kierownik inspektorów nawrotów (KIN)
  - sędzia stylu (SS)
- Wszystkie wiadomości powinny być krótkie i precyzyjne – zapoznaj się z poniższym protokołem komunikacji poprzez radiotelefony

## **Protokół komunikacji poprzez radiotelefony**

### **Zakończenie wyścigu bez dyskwalifikacji**

1. SG do KPK: Zatwierdzam wyniki
2. KPK do SG: Wyniki oficjalne

### **Zakończenie wyścigu z dyskwalifikacją**

1. SG do KPK: Dyskwalifikacja tor ...

2. KPK do SG: Dyskwalifikacja tor ...
3. SG do KPK: Zatwierdzam wyniki
4. KPK do SG: Wyniki oficjalne

### **Wyścigi sztafetowe**

*Po każdej rundzie zmian sztafetowych*

KPK do SG:

- 1-sza / 2-ga / 3-cia zmiana prawidłowa LUB
- Przedwczesna zmiana na torze ...

### **Zgłoszenie naruszenia przepisów**

KIN lub SS do SG: Zgłoszenie tor ... start/nawrót/zakończenie/styl

SG: Czekam na raport

### **Zawodnik nieobecny na miejscu zbiórki**

KMZZ do SG: Nieobecny zawodnik, konkurencja ... seria ... tor ..., [imię i nazwisko], [klub]

## **Szczegółowe wytyczne dla poszczególnych funkcji sędziowskich**

### **Sędzia główny**

#### **Przed zawodami**

- Po otrzymaniu nominacji na zawody szczebla centralnego powinien z odpowiednim wyprzedzeniem uzyskać poniższe informacje:
  - od biura PZP
    - Druki delegacji sędziowskiej i zwrotu kosztów podróży (w formie elektronicznej, do samodzielnego wydruku)
  - od organizatora zawodów
    - Informacje nt. zapewnionego zakwaterowania i wyżywienia
  - od Przewodniczącego PKS OZP gospodarza
    - Ustalenie terminu odprawy sędziów przed pierwszym blokiem zawodów
- Odbiór pływalni
  - W towarzystwie delegata PZP (jeżeli wyznaczony) oraz naczelnika zawodów
- Konferencja techniczna
  - Uczestnictwo w konferencji technicznej – termin i miejsce określone w komunikacie organizacyjnym
  - Informacje do przekazania przez sędziego głównego:

- procedury na miejscu zbiórki zawodników, w tym zgłaszanie użycia urządzeń ubieralnych
- ewentualne starty „na zakładkę”
- system pomiaru czasu i wartości graniczne dla prawidłowej i przedwczesnej zmiany sztafetowej

## **W trakcie zawodów**

- Odprawy sędziowskie
  - Odprawy sędziowskie odbywają się przed każdym blokiem zawodów i jeżeli to konieczne po zakończeniu bloków zawodów
  - Odprawy są prowadzone przez sędziów głównych
- Miejsce pełnienia funkcji
  - w okolicach 5 metrów od ściany końcowej we wszystkich konkurencjach
  - preferowana strona w pobliżu pomieszczenia kontrolnego
  - jeżeli jest dwóch sędziów głównych na zawodach rozgrywanych na długiej pływalni, to w trakcie konkurencji na dystansie 50 metrów drugi sędzia główny zajmuje pozycję w okolicach 5 metrów od ściany końcowej, na której odbywa się zakończenie wyścigu

## **Po zawodach**

- Sprawozdanie sędziego głównego
  - prześlij do PKS PZP ([j.krzywda@polswim.pl](mailto:j.krzywda@polswim.pl)) oraz [m.seliga@polswim.pl](mailto:m.seliga@polswim.pl)) oraz PKS OZP gospodarza

## **Starter**

### **Przed zawodami**

- Przed każdym blokiem zawodów sprawdź słupki startowe oraz urządzenie startowe wraz z głośnikami

### **W trakcie zawodów**

- Miejsce pełnienia funkcji
  - na tym samym boku pływalni co sędzia główny
  - w okolicach 5 metrów od ściany końcowej we wszystkich konkurencjach

## **Kierownik pomieszczenia kontrolnego**

- Kierownik pomieszczenia kontrolnego ściśle współpracuje z obsługą pomiaru czasu i obsługą informatyczną zawodów, pełniąc swoją funkcję w pomieszczeniu kontrolnym

### **Przed zawodami**

- Upewnij się, że obsługa informatyczna wprowadziła aktualne wersje kodów dyskwalifikacyjnych w programie do obsługi zawodów

- Potwierdź, że przyciski toru pomiaru półautomatycznego mogą być aktywowane przy każdym dotknięciu ściany przez zawodnika – zarówno przy nawrotach jak i na zakończenie wyścigu, oraz w przypadku rozgrywania konkurencji sztafetowych, przy zakończeniu każdego odcinka sztafety (dotknięcie ściany podczas zmiany sztafetowej)
- Ustal przy jakiej różnicy czasu pomiędzy automatycznym a półautomatycznym pomiarem czasu będziesz informowany przez obsługę aparatury

## **W trakcie zawodów**

- Upewnij się, że wszystkie dyskwalifikacje są odnotowane w wynikach z poprawnymi kodami dyskwalifikacyjnymi i bez uzyskanych czasów
- Sztafety
  - Przed blokami w trakcie których rozgrywane są konkurencje sztafetowe, potwierdź, że składy wszystkich zespołów zostały zgłoszone
  - W trakcie wyścigów sztafetowych, na bieżąco kontroluj odczyty automatycznej oceny zmian sztafetowych i informuj sędziego głównego po każdej rundzie zmian sztafetowych czy były one prawidłowe, czy też miała miejsce przedwczesna zmiana
  - W wynikach konkurencji sztafetowych, w przypadku dyskwalifikacji, międzyczasy do momentu dyskwalifikacji powinny być ujęte na liście wyników

## **Kierownik miejsca zbiórki zawodników**

### **Przed zawodami**

Sprawdź przygotowanie miejsca zbiórki

- Krzesła dla zawodników
- Potwierdź moment i kolejność wyprowadzania zawodników z miejsca zbiórki na pomost startowy
- Podczas odprawy sędziów pobierz listy startowe
- Ustal z kierownikiem pomieszczenia kontrolnego, jak i kiedy otrzymasz listy startowe wyścigów sztafetowych z pełnymi składami

### **W trakcie zawodów**

- Bądź na miejscu zbiórki na 30 minut przed planowanym czasem rozpoczęcia pierwszej konkurencji
- W miejscu zbiórki zawodników
  - mogą przebywać jedynie zawodnicy oraz wyznaczeni sędziowie
  - nie można robić zdjęć ani wykonywać rozmów telefonicznych
- Pozwól zawodnikom skoncentrować się i przygotować do wyścigu
- Plastry
  - użycie plastrów musi zostać zgłoszone przez zawodników w miejscu zbiórki

- sprawdź i odnotuj wszystkie przypadki użycia plastrów przez zawodników
- Urządzenia ubieralne
  - to urządzenia elektroniczne, które zawodnicy noszą na sobie w trakcie wyścigu
  - przykłady urządzeń ubieralnych obejmują monitory pracy serca, urządzenia śledzące GPS oraz czujniki glukozy
  - każde użycie urządzenia ubieralnego musi zostać zgłoszone przez zawodnika w miejscu zbiórki, z podaniem modelu urządzenia
  - sprawdź i odnotuj wszystkie przypadki użycia urządzeń ubieralnych przez zawodników
- Wyścigi na 800 i 1500 metrów stylem dowolnym
  - podczas finałów z transmisją telewizyjną – kierownik miejsca zbiórki zawodników zbiera informację od zawodników odnośnie strony, po której ma być im pokazywana tablica z pozostałą liczbą długości pływalni, a następnie przekazuje tę informację bezpośrednio do kierownika inspektorów na nawrotowym końcu pływalni

## Sędzia stylu

### W trakcie zawodów

- Wstań z krzesła na krótką serię gwizdków
- Zajmij pozycję na długi gwizdek
  - w stylu klasycznym – w okolicach 7 metra
  - w pozostałych stylach – na linii 15 metra
- Po starcie w stylach dowolnym, grzbietowym i motylkowym – obserwuj linię 15 metra i po ocenie miejsca wynurzenia pływaków, jeżeli wynurzenie było prawidłowe kontynuuj obserwację zawodników
- Po starcie w stylu klasycznym, obserwuj kopnięcia oraz ruchy ramion pod powierzchnią wody
- Podczas wyścigu, chodź wzdłuż pływalni, podążając za zawodnikami, których obserwujesz
- Podczas wyścigu w stylu grzbietowym, co najmniej jeden sędzia stylu na każdym boku pływalni musi obserwować linię 15 metra po każdym nawrocie
- Podczas wyścigu w stylu klasycznym, zatrzymuj się na linii 5 metra od ścian końcowych obserwując nawroty
- Podczas wyścigu w stylu dowolnym, nie chodź przez cały wyścig za zawodnikami, tylko ustaw się na linii 15 metra, co najmniej jeden sędzia na każdym końcu pływalni (za wyjątkiem wyścigów na 50 metrów na długiej pływalni)
- Podczas wyścigu na 50 metrów dowolnym na długiej pływalni, sędziowie stylu pozostają na linii 15 metra od strony startu i nie idą za zawodnikami
- Koncentruj swoją uwagę na zawodnikach płynących na torach znajdujących się na połowie niecki po twojej stronie

- Podczas zakończenia wyścigu, zatrzymaj się w okolicach 5 metra od ściany końcowej
- Po zakończeniu wyścigu przez wszystkich zawodników, przekaż dyskretny sygnał sędziemu głównemu i przejdź do swojego krzesła i zajmij miejsce siedzące, chyba, że w międzyczasie sędzia główny podał już sygnał krótkiej serii gwizdków dla kolejnego wyścigu

## Inspektor nawrotów

### W trakcie zawodów

- Wstań z krzesła na krótką serię gwizdków, chyba, że na twoim torze nie ma zawodnika, wtedy pozostań w pozycji siedzącej przez cały wyścig
- Na długi gwizdek podejdź bliżej niecki i ustaw się w linii z pozostałymi inspektorami, zgodnie ze szczegółowymi instrukcjami przekazanymi w trakcie odprawy sędziowskiej
- Po sygnale startu, podejdź do krawędzi niecki i obserwuj pierwsze ruchy zawodnika zgodnie z przepisami
- Podczas oceny nawrotów, musisz stać już na krawędzi niecki gdy zawodnik przekracza linię 5 metrów przed ścianą
- Po zakończeniu obserwacji wykonaj krok w tył i zajmij pozycję zgodnie ze szczegółową informacją przekazaną w trakcie odprawy sędziowskiej
- Podczas startu w stylu grzbietowym
  - Po zakończeniu poprzedniego wyścigu, zamontuj podpórę na słupku startowym i ustaw ją na poziomie wody (pozycja „0”)
  - Pływacy są odpowiedzialni za dostosowanie pozycji podpory (-4, -2, 0, 2 lub 4)
  - Na drugi długi gwizdek podjedź do krawędzi niecki i sprawdź czy stopy zawodnika są ustawione w pozycji zgodnej z przepisami
  - Jeżeli pozycja nie jest zgodna z przepisami, zwróć uwagę zawodnikowi w zwięzły sposób, np. „palce muszą dotykać płyty kontaktowej”
  - Gdy potwierdzisz, że pozycja jest prawidłowa, wykonaj krok w tył – sędzia główny nie będzie kontynuował procedury startu aż wszyscy zawodnicy nie będą gotowi
  - Po sygnale startu, podejdź do krawędzi niecki i obserwuj pierwsze ruchy zawodnika zgodnie z przepisami
  - Po zakończeniu obserwacji, zdemontuj podpórę i odłóż ją za słupkiem startowym bez zwijania taśm
  - Jeżeli tor nie jest używany w danej serii, podpora powinna pozostać założona
  - Po zakończeniu ostatniego wyścigu w stylu grzbietowym zwiń taśmy podpory i odłóż podpórę
- W trakcie wyścigów na 800 i 1500 metrów stylem dowolnym
  - Po stronie startu:
    - upewnij się, że masz przy sobie formularz do liczenia przepłyniętych długości

- podczas eliminacji – niezwłocznie po zakończeniu poprzedniego wyścigu, zapytaj zawodnika, po której stronie ma być umieszczona tablica z liczbą pozostałych długości pływalni i przekaz tą informację gestem inspektorowi na nawrotowym końcu pływalni
- podczas finałów z transmisją telewizyjną – nie pytaj zawodnika o stronę, gdyż ta informacja będzie zebrana na miejscu zbiórki zawodników i przekazana bezpośrednio do inspektorów na nawrotowym końcu pływalni
- podaj sygnał gwizdkiem (lub dzwonkiem jeżeli dostępny) na dwie długości pływalni przed zakończeniem wyścigu
- Po stronie nawrotów:
  - przed wyścigiem ustaw tablicę na odpowiedniej wartości i trzymaj tablicę w sposób widoczny dla kierownika inspektorów nawrotów oraz widoczny dla zawodnika
  - podczas eliminacji – potwierdź gestem otrzymanie informacji o stronie, po której będziesz pokazywał tablicę z liczbą pozostałych długości pływalni
  - podczas wyścigu pokazuj tablicę z liczbą pozostałych długości pływalni od momentu, gdy zawodnik wpłynie w 5 metr przed nawrotem, do momentu, gdy zawodnik wykona kilka wdechów po nawrocie
  - gdy zawodnik przeplynie linię 15 metra po nawrocie zmień wartość pokazywaną na tablicy
- W trakcie wyścigów sztafetowych, podczas każdej zmiany sztafetowej
  - Podczas podchodzenia do krawędzi niecki, miej na uwadze zawodników przygotowujących się do startu na kolejnej zmianie i zachowaj odpowiedni odstęp
  - Obserwuj sposób zakończenia poszczególnych odcinków zgodnie z przepisami
  - Obsługuj przycisk toru, jak podczas zakończenia wyścigu
- W przypadku zaobserwowania naruszenia przepisów
  - Nie wykonuj kroku w tył po starcie, nawrocie czy zakończeniu wyścigu, tylko pozostań w pozycji stojącej na krawędzi niecki i nawiąż kontakt wzrokowy z kierownikiem inspektorów nawrotów
  - Kierownik inspektorów nawrotów wyśle sędziego rezerwowego lub sam zajmie twoje miejsce i przekaze sygnał sędziemu głównemu
  - Po zajęciu twojego miejsca przez sędziego rezerwowego, udaj się bezpośrednio do sędziego głównego aby zgłosić naruszenie przepisów

## Kierownik inspektorów nawrotów

### Przed zawodami

- Po ogólnej odprawie sędziowskiej, a przed rozpoczęciem bloku, przeprowadź krótką odprawę inspektorów na końcu pływalni, za który jesteś odpowiedzialny
  - powtórz informacje odnośnie pozycji inspektorów w trakcie wyścigu oraz obsługi przyrządów wykorzystywanych w trakcie sesji – podpór do startu w stylu grzbietowym,

tablic z numerami, gwizdków/dzwonków czy formularzy w wyścigach na 800 i 1500 metrów stylem dowolnym

- Przed defiladą sędziowską, sprawdź czy wszyscy inspektorzy są prawidłowo ustawieni

## **W trakcie zawodów**

- Przed każdym wyścigiem, wstań na krótką serię gwizdków
- Przez cały wyścig zajmuj pozycję, po przeciwnej stronie sędziego głównego, w odległości około 5 metrów od ściany końcowej, skąd będziesz dobrze widoczny dla sędziego głównego i inspektorów nawrotów
- Po starcie, każdym nawrocie i po zakończeniu wyścigu, w dyskretny sposób, np. skinieniem głowy, zasygnalizuj sędziemu głównemu, jeżeli nie otrzymałeś żadnych zgłoszeń naruszeń przepisów
- W przypadku zgłoszenia naruszenia przepisów przez inspektora nawrotów, natychmiast poinformuj sędziego głównego oraz wyślij sędziego rezerwowego (jeżeli dostępny) lub sam zajmij jego miejsce, podczas gdy inspektor, który zaobserwował naruszenie uda się do sędziego głównego celem bezpośredniego zgłoszenia naruszenia i wypisania karty dyskwalifikacyjnej
- Jeśli używany jest radiotelefon, to zgłoś sędziemu głównemu przez radio potencjalne naruszenie przepisów tak szybko jak jest to możliwe (po starcie, po nawrocie, po zakończeniu wyścigu)

## **Sędzia rezerwowi**

### **W trakcie zawodów**

- Usiądź w wyznaczonym miejscu, obok kierownika inspektorów nawrotów od strony startu
- Przez cały czas trwania zawodów pozostań w pozycji siedzącej na wyznaczonym miejscu
- W przypadku zgłoszenia naruszenia przepisów lub konieczności zejścia ze stanowiska w trakcie trwania bloku, zajmij miejsce zastępowanego sędziego i przejmij wykonywanie jego zadań do czasu jego powrotu